Rok III^ci Nr. 2. Kraków, dnia 7 Czerwca. Rok 1875.

Wychodzi w Krakowie co tydzień przez czas pory zdrojowo-kąpielowéj.

Biuro Redakcyi i Administracyi W KRYNICY w c. k. Zakładzie Zdrojowym.

Prenumeratę miejscową przyjmuje Administracya **„Czasu“** w Krakowie, gdzie także dostać można pojedynczych Numerów **„Krynicy.“**

KRYNICA

Tygodnik poświęcony ojczystym Zakładom zdrojowo-kąpielnym.

Redaktor
Dr MICHAŁ ZIELENIEWSKI
Lekarz Rządowy c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy.

Prenumerata wynosi

w Krakowie na miejscu 1 złr.
w Monarchii austryacko-węgierskiéj z przesyłką pocztową . . . . . 1 złr. 20 c.

Numer pojedynczy . . . — 6 „

Należytość za prenumeratę lub za umieszczenie ogłoszeń odsyłać należy **franco** do **Biura Administracyi.**

TREŚĆ SPRAWOZDANIA O C. K. ZAKŁADZIE ZDROJOWYM W KRYNICY

z roku 1874

podał

Dr. Zieleniewski.

(Ciąg dalszy.)

A. Część statystyczna.

VI.

Dostrzeżone cierpienia u chorych r. 1874 w protokole piszącego niniejsze syrawazdanie zanotowanych, były następujące:

DZIAŁ I.

Wady krwi.

Niedokrewność 266
Blednica 53
Wodnica 13

DZIAŁ II.

Wady trawienia i odżywiania:

Nieżyt żołądka długotrwały prosty 49
Nieżyt żołądka długotrwały z tętnieniem 5
Nieżyt żołądka długotrwały z nerwobólem . . . 21
Nieżyt żołądka długotrwały ze zgagą 2
Nieżyt żołądka długotrwały z wybitnym brakiem łaknienia 12
Nieżyt żołądka długotrwały z rozdęciem żołądka . 11
Nieżyt żołądka długotrwały z wymiotami powracającemi . . . . , . . 5
Wrzód żołądka (w obu razach) z nadzwyczaj okwitym wymiotem krwawym występujący 2
Nieżyt żołądka i kiszek długotrwały prosty . . . 144
Nieżyt żołądka i kiszek długotrwały z biegunką . 12
Nieżyt żołądka i kiszek długotrwały z morzyskiem. 14
Nieżyt mieszkowy kiszek cienkich 17
Nieżyt mieszkowy okrążnicy 11
Nieżyt kiszki stolcowéj, połączony z wybujałością błony śluzowéj, z ocieklinami i ponawiającemi się krwotokami z naczyń krwawnicowych 18
Zastoiny łajnowe 138
Opadnienie niezupełne kiszki stolcowéj 3
Nieżyt brodawkowaty gardziela 12
Obrzmienie śledziony pozimnicze 17
Obrzmienie wątroby pozimnicze 5
Obrzmienie wątroby z innych wad pochodzące . . 19
Ziarnienie wątroby 1
Kamienie żółciowe 1
Zwężenie dwunastnicy i jelita czczego 1
Zwężenie kiszki okrążnicy 1
Stwardnienie zwojów chłonicowych na szyi . . . 10
Wysięk zaotrzewiowy *(Exsudatum retroperitoneale)* 1
Pleśniawki ust *(Aphtae oris)* 2
Polycholia. 1

DZIAŁ III.

Choroby części płciowych.

Nieżyt macicy pojedyńczy długotrwały 43
Nieżyt macicy brodawkowy 9
Nieżyt macicy ze śródmiąższowym wysiękiem . . 37
Zapalenie macicy długotrwałe z obrzmieniem części jéj pochwowéj połączone 39
Zwężenie ujścia macicznego 4
Powstrzymany rozwój macicy *(Uterus infantilis)* . 7
Opadnienie macicy niezupełne 5
Opadnienie macicy i pochwy macicznéj niezupełne . 9
Przodopochyłość macicy 8
Tyłopochyłość macicy 7
Włókniak rakowaty macicy. 4
Rak otwarty macicy 1
Nadżerki części pochwowéj macicy 17
Zapalenie nieżytowe pochwy złośliwéj przyrody u dzieci 1
Krwotoki maciczne: z jéj rozpulchnienia, z przekrwienia, lub z nadżerków ujścia macicznego pochodzące 108
Utrudnione czyszczenia miesięczne 11
Zawczesne czyszczenia miesięczne. 5
Przeciągłe czyszczenia miesięczne 11
Powstrzymane czyszczenia miesięczne 9
Nieżyt pochwy i macicy prosty (Upławy białe) . . 125
Nacieki i wysięki jajników długotrwałe . . , . 5
Nasieniotok zadawniony 3
Niepłodność z wad ustroju pochodząca 15
Nieudolność płciowa męska. 5
Przepukliny pachwinowe i mosznowe 6
Przepukliny pępkowe 2
Powstrzymany rozwój części płciowych męskich . . 1
Wiąd muda 1

Żylaki mosznowe *(Varicocele)* 1
Guzy przewodów mlecznych 2

DZIAŁ IV.

Cierpienia układu nerwowego.

Nadczułość nerwowa 51
Zadrażnienie mózgordzeniowe 21
Zadrażnienie mózgordzeniowe z pomazaniem nocnem 4
Maciennica *(Hysteriasis)* 31
Śledziennica *(Hypochondriasis)* 3
Zapalenie długotrwałe rdzenia pacierzowego . . . 8
Zapalenie długotrwałe rdzenia pacierzowego z porażeniem odnóg dolnych 2
Nieczułość ogólna *(Asthenia universalis)* 4
Nieczułość płciowa *(Asthenia sexualis)* 3
Nerwoból połowiczny głowy 41
Nerwoból połowiczny twarzy 5
Nerwoból lędźwi 7
Nerwoból piersi 1
Nerwoból śledziony 2
Nerwoból stosu kręgowego 3
Bóle gościowe różnych części 13
Padaczka u dorosłych 2
Zaduma 2
Drżenie odnóg górnych 2
Krztusiec 2
Czkawka nerwowa 11

DZIAŁ V.

Cierpienia układu kostnego.

Krzywica 7
Zapalenie długotrwałe jamy nosowéj 6
Zapalenie kręgosłupa ze skrzywieniem tegoż połączone 2
Kościożer stawu łokciowego 1
Kościożer stawu żeber fałszywych 1

DZIAŁ VI.

Cierpienia narządu moczowego.

Nieżyt długotrwały pęcherza moczowego 7
Nieżyt długotrwały cewki moczowéj 2
Usuwalność nerek 2
Choroba Brigtha długotrwała 4
Utrudnione moczenie 2
Białkomocz 2
Moczociek 2

DZIAŁ VII.

Choroby skórne.

Liszaj łagodny 2
Trądzik twarzy 4
Wyprysk 5
Ostudy *(Chloasmata)* 3
Bąblica *(Pemphigus chron.)* 1
Potówka 2
Swierzbiączka 1
Pokrzywka 2

Oprócz powyżéj wyszczególnionych chorób, zauważano jeszcze i inne, które z poprzedniemi cierpieniami powikłane były. Tu należą:

Gruźlica płuc w różnym stopniu i okresie . . . 26
Nieżyt długotrwały odetchów 75
Nieżyt długotrwały krtani 2
Rozedma płuc 8
Stwardnienie płuc 11
Wypocina opłucny 2
Zołzy różnéj postaci i nasilenia 21
Niedomykalność zastawki dwukończystéj 4
Rozszerzenie serca 5
Przerost serca 4
Zwężenie ujścia żylnego lewego 1
Zwężenie ujścia tętniczego 1
Miażdżyca tętnic 4
Zaćma torebkowa 2
Przerost migdałków 11
Zapalenie nieżytowe długotrwałe powiek 7
Zapalenie gnilcowe dziąseł 2
Krwotok z nosa długotrwały 2
Kiła drugorzędna 3
Kiła trzeciorzędna 2
Żylaki odnóg dolnych 11
Dna długotrwała ogólna 4
Wrzody otrętwiałe odnóg dolnych 1
Wól lymfatyczny 4
Wiąd ogólny u starców 2
Wiąd mięśni postępowy 3
Neuroretinitis chron. 1
Dur brzuszny krwotokowy 1
Vaginismus 2
Wąglik *(Antrax)* 1
Tasiemiec 2
Stępienie słuchu 3
Lymphamgioitis 2
Gorączka przepuszczająca codzienna, trzeciodzienna i czwartodzienna 9

VII.

W sprawozdaniach lat ubiegłych o Krynicy, jakie od r. 1857 drukiem ogłaszaliśmy, kilkakrotnie już nadmieniano, iż leczenie zdrojowe w Krynicy zastósowane u ciężarnych podczas ich brzemienności, bynajmniéj nie jest przeciwnem i żadnych złych następstw za sobą niepociąga; ale owszem, jako wzmacniające, z prawdziwą korzyścią używanem być może u niewiast wczasie ich ciąży lub karmienia. Ośmnastoletnie u zdrojów krynickich nasze doświadczenia, stwierdziły to przekonanie i w roku 1874; albowiem i tamtego roku było 10 niewiast brzemiennych w różnych, bo od 2 do 5 miesięcy ich ciąży, a 2 niewiasty karmiące, które całe leczenie zdrojowe w Krynicy, nietylko bez najmniejszych złych następstw, ale owszem z prawdziwą dla siebie korzyścią odbyły tak pod względem swego cierpienia, jakoteż i stanu fizyologicznego, w jakim się znajdowały.

VIII.

Dla otrzymania dowodu, jakie choroby zdrojom krynickim przeważnie przekazywane bywają, zestawiamy obok siebie najliczniéj w tamtoroczném porze zdrojowéj u gości zauważane cierpienia:

Niedokrewność i jéj spowinowacone choroby . .	320
Długotrwałe nieżyty żołądka i jelit	331
Długotrwałe cierpienia nieżytowe części płciowych męskich, jakotéż części rodnych niewieścich .	119
Nadczułość lub zadrażnienie nerwowe	76

(C. d. n)

KRONIKA WIADOMOŚCI BIEŻĄCYCH

O ZDROJOWISKACH KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Krynica. Za staraniem Dr. Zieleniewskiego świeżo wydany został w Drukarni „Gazety Lekarskiéj" illustrowany opis zakładu zdrojowego w Krynicy po rosyjsku pod tytułem: *„Mineralnye istoczniki leczebnaho zawiedienia w Krynice."* Jestto pierwsze naukowo skreślone opisanie wód galicyjskich w języku rosyjskim.

* * *

Ciechocinek w (Król. Polskiem) słynny warzelniami soli i zakładem z drojowo-kąpielnym, pod zarządem nowego komitetu, złożonego: z R. R. S. Semenowa, z R. R. S. Karpińskiego, z Prf. Dr. Girsztowta i innych członków zostający, wszedł w nową erę swego rozwoju, jak nas o tem zapewnia „Gazeta Lekarska". (Vide N. 1. r. 1875).

Kraków. Prof. Dr. Korczyński Dyrektor kliniki Lekar. w Krakowie, podczas tegorocznych feryj Wielkanocnych, wykładał Balneoterapię, z przeważnem zastósowaniem do potrzeb lekarza praktycznego, a z uwzględnieniem zdrojów lekarskich krajowych.

* * *

Berlin. Tamtejsze Towarzystwo balneologiczne w Berlinie założyło kantor, w którym można się każdego dnia dowiedzieć; o wolnych mieszkaniach w główniejszych zdrojowiskach niemieckich. Życzyćby należało, aby i u nas w Krakowie urządzono podobne biuro dla zdrojowisk galicyjskich.

* * *

Polacy Lekarze w obcokrajowych zdrojowiskach.

Jak po inne lata tak i tego roku praktykę lekarską wykonywać będą polscy Doktorowie w następujących obcokrajowych zdrojowiskach:

W **Karlsbadzie** Dr. Stanisław Hassewicz (z Warszawy) ,Dr. Hordyński i Dr. Rosenberg (z Krakowa). w **Maryenbadzie** Dr. Dobieszewski (z Warszawy), we **Franzensbadzie** Dr. Przeździecki (z Warszawy), w **Reichenhall** Dr. Józef Bergson (z Warszawy), w **Gleichenbergu** Dr. Czerwiakowski (z Krakowa).

LISTA GOŚCI

przybyłych do c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy

od dnia 30 Maja do dnia 4 Czerwca 1875 r.

1.	Piętak Józef, c. k. oficyał telegraf. ze Lwowa z żoną i służącym	osób 3	przybył	30	Maja	pod Zamkiem Nr. 8 9.
2.	Strowska Julia, praczka z Bochni z córką	„ 2	„	30	„	u Kopyściańskiego.
3.	Switalski Erazm, c. k. oficyał pocztowy ze Lwowa z familią	„ 4	„	1	Czerwca	pod Krukiem.
4.	Swozil Antoni, c. k. „ „ „ „	„ 3	„	1	„	u Kowalewskiego.
5	Halbich Franciszka, obywaltelka miejska z Muszyny	„ 1	„	1	„	pod Zamkiem Nr. 21.
6.	Holländer Resie, kupcowa z Bobowy ze służbą	„ 2	„	1	„	„ Gołębiami.
7.	Seifert Teofil, obywatel miejski z Krakowa ze służbą	„ 8	„	1	„	„ Trzema Różami.
8.	Krysakowski Wincenty, koncepista not. z Radomyśla z żoną i sługą	„ 3	„	2	„	u Szkwarły.
9.	Zipser Laura, żona proboszcza ewang. z Czermienia (Galicya)	„ 1	„	3	„	„
10.	Cioroch Michał, listonosz ze Lwowa z familią	„ 3	„	3	„	u Luxa.
11.	Zborowski Maciej, listonosz z Krakowa	„ 1	„	3	„	„
12.	Juszczakiewicz Florentyna, żona c. k. koncepisty sądow. z Biały	„ 1	„	3	„	pod Zamkiem Nr. 22 23.
13.	Wodzińska Anna, żona woźnego z Nowego Sącza z córką	„ 2	„	4	„	„ „ Nr. 21.
14.	Kleinmünz Hinde, kupcowa z Pacanowa z służącą	„ 2	„	4	„	„ Kanarkiem.
15.	Langer Markus, kupiec z żoną i służącą	„ 3	„	4	„	„ Potokiem Nr. 5.
16.	Dzielski Maciej, proboszcz z Gontosławia (Galicya)	„ 1	„	4	„	„ Zamkiem Nr. 6.
17.	Służba dzierżawczyni restauracyi zakład. p. Franc. Dutkiewiczowej	„ 21	„	4	„	„ Barankiem.

Razem rodzin 17 czyli **61 osób.**

Krynica, dnia 5 Czerwca 1875.

Zygmunt Sokołowski.

Główny Redaktor Dr. *Michał Zieleniewski.* Redaktor odpowiedzialny *Józef Łakociński.*

CENY DZIENNE

pomieszkań w domach skarbowych c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy

na rok 1875.

Pod Orłem Numer	złr.	kr.	Pod Trąbką Numer	złr.	kr.	Pod Szwajcarem Numer	złr.	kr.	Pod Zamkiem Numer	złr.	kr.
1, 2 i 3			1 i 2	1	50	1	1	20	1 i 2	1	
z przed-			3		80	2		70	3		90
pokojem			5 i 6	2		3	1	20	4		90
i kuchnią	5		7 i 8	2	50	4		70	6		90
4 i 5	3	50	9		60	5 i 6	2	50	7		90
6 i 7	1	50	10		50	7	1		10		90
8 i 9			11		80	8 i 9	2	50	11		90
z przed-			12 i 13	1	80	10		50	12		90
pokojem	3		14	1		11		50	13		90
10	1		15 i 16	2		12		40	14		90
11	1		17		20				15		90
12	1	20	18		20				16		90
			19		30				17 i 18	1	80
									19, 20, 21, 22 i 23 bezpłatnie.		

Pod Topolami Numer	złr.	kr.	Pod Jeleniem Numer	złr.	kr.	w Łazienkach Numer	złr.	kr.	Pod Potokiem Numer	złr.	kr.
1 i 2	2	30	1 i 2	2	60	1	1	30	1 i 2	1	20
3 i 4	2	30	3 i 4			2	1	30	3 i 4	1	20
5 i 6	1	50	z kuchnią	1	60	3	1		5 i 6	1	30
7	1	20				4	1	20	7		50
8	1	20				5 i 6	2	30	8		25
9	2	40				7	1	30	9		45
10		60				8	1	20	10		20
11		60				9 i 10	2		11		45
						11	1		12		25
						12	1				
						13	1				
						14	1				

UWAGA Od 15go Maja do 14go Czerwca, tudzież od 15go Września do końca pory zdrojewéj zniża się czynsz mieszkalny o trzecią część ceny taryfowéj.

W drukarni L. Paszkowskiego. Nakł. Zakładu c. k. Zdrojowego w Krynicy. Rządzca drukarni *Józef Łakociński.*